

Siyasal R?za Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Siyasal R?za Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30426>

Özet

Siyasal R?za Ölçe?i, bireylerin siyaset otoriteye yönelik r?za düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif psikometrik bir araçtır. 2019 yılında Ceylan, ?spir ve Özpolat tarafından geli?tirilen bu ölçek, siyaset davran?? ve tutumlar? anlamada önemli bir rol oynamaktadır. Ölçek, 22 maddeden ve dört temel boyuttan oluşmaktadır: Sorumluluk, Do?ruluk, Yetkinlik ve Özgür ?rade. Ölçe?in derecelendirilmesi 5'li Likert tipi bir format kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Ölçe?in geli?tirme çalışması, siyaset r?zan?n çok boyutlu yap?s?n? ortaya koymayı hedeflemi? ve bu yapıyı Aç?mlayıcı ve Do?rulamalı Faktör Analizleri ile desteklemiştir. Elde edilen yüksek güvenirlik katsayısı, ölçe?in Türkiye popülasyonunda siyaset r?za düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilece?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Siyasal r?za, siyaset psikolojisi, ölçek geli?tirme, sorumluluk, yetkinlik, faktör analizi.

Yazarlar

Fatih Ceylan, N. ?spir, A. R. Özpolat

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, bireylerin siyaset sistem, otorite ve yönetim biçimine karşı gösterdikleri r?za veya kabul düzeylerini bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Ölçek, özellikle siyaset bilimi ve siyaset psikolojisi alanlarında, vatandaşların yönetimle ilişkilerini ve siyaset sisteminin me?ruiyet algısı?n? ara?tırmacılara sunmak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, siyaset r?zan?n sadece tek boyutlu bir kavram olmadığını, aksine çok boyutlu bir yapıyı temsil etti?ini varsayarak, bu yapı?n?n altında yatan farklı psikososyal etmenleri (Sorumluluk, Do?ruluk, Yetkinlik, Özgür ?rade) ayrı ayrı de?erlendirmeye olanak tanır. Bu sayede, ara?tırmacılar siyaset r?zan?n hangi bile?enlerinin daha baskın oldu?unu tespit edebilirler.

Yapı

Siyasal R?za Ölçe?i, **Siyasal R?za** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, bireyin siyaset otoritenin eylemlerini ve varlı?n?n me?ru kabul etme eğilimini ifade eder. Ölçek, bu karmaşık yapıyı 22 madde ve dört alt boyutta incelemektedir:

Sorumluluk: (8 madde) Bireyin siyasi süreçlere karşı duydu?u sorumluluk algısı?n? ve beklentilerini ölçer.

Do?ruluk: (6 madde) Siyasal sistemin ?effafl???na ve etik prensiplere uygunlu?una dair inanc? de?erlendirir.

Yetkinlik: (4 madde) Siyasal liderlerin veya kurumlar?n i?lerini yapabilme kapasitesine ve etkinli?ine olan güveni ifade eder.

Özgür ?rade: (4 madde) Bireyin siyasi kararlara kat?l?mda ve r?za göstermede kendini ne kadar özgür hissetti?ini ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. AFA sonucunda, toplam varyans?n %58,203'ünü aç?klayan yedi faktörlü bir yap? ba?lang?çta ortaya ç?km??t?r. Bu bulgu, siyasal r?zan?n karma??k do?as?n? desteklemektedir.

Ancak, teorik beklentiler ve faktör yükleri dikkate al?narak gerçekte?tirilen DFA sonucunda, 22 maddelik dört faktörlü nihai yap?n?n uyum de?erlerinin kabul edilebilir düzeylerde oldu?u belirlenmi?tir. Bu uyum de?erleri ?unlard?r: Ki-kare (χ^2) = 390.195, $p = .000$, serbestlik derecesi (df) = 202, χ^2/df oran? = 1.932. Ek olarak, yayg?n olarak kullan?lan uyum indeksleri de kabul s?n?rlar? içinde bulunmu?tur: RMSEA = .065, CFI = .89, GFI = .87, ve AGFI = .83. Bu sonuçlar, dört faktörlü modelin yap?sal olarak geçerli oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Siyasal R?za Ölçe?i'nin iç tutarlılık güvenirlili?, **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanarak incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in genel Cronbach Alfa de?eri **.82** olarak belirlenmi?tir.

Bu de?er, psikometrik standartlara göre ölçe?in yüksek düzeyde bir iç tutarlılı?a sahip oldu?unu ve maddelerin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Bu yüksek güvenilirlik düzeyi, ölçe?in farklı popülasyonlarda tekrarlanabilir sonuçlar üretme potansiyelini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme sürecinde, yap?sal geçerli?i test etmek için ilk olarak Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA, yedi faktörlü bir çözüm sunmu? ve bu faktörler toplam varyans?n %58,203'ünü aç?klam??t?r. Bu bulgu, yap?n?n çok boyutlu oldu?unu desteklemi?tir.

AFA sonuçlar?n?n ardından, teorik çerçeveye en uygun ve en sade yap?y? kesinle?tirmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, ölçe?in 22 madde ve dört faktörden olu?an yap?s?n?n (Sorumluluk, Do?ruluk, Yetkinlik, Özgür ?rade) veri ile uyumunu incelemi?tir.

DFA sonuçlar? ($\chi^2/df=1.932$, $RMSEA=.065$, $CFI=.89$) modelin yeterli düzeyde uyum sa?lad???n? kan?tlam???t?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Format: Kendi kendine raporlama (Self-report)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler ve Üniversite Ö?rencileri (Türkiye popülasyonu üzerinde geli?tirilmis?)tir)

Age Group: Genellikle 18 ya? ve üzeri (Örnekleme üniversite ö?rencileri ve yeti?kinlerden olu?maktadır)

Population Details: Ölçek, akademik çal??mada belirtilen üniversite ö?rencileri ve yeti?kinlerden olu?an bir örneklem grubu üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5= kesinlikle kat?l?yorum) kullan?larak yan?tlanmaktadır. Yüksek puanlar, yüksek siyasal r?za düzeyini i?aret etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Siyasal tutum, me?ruiyet, siyasi davran??, özgür irade, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: fceylan@erzincan.edu.tr (Sorumlu Yazar: Fatih Ceylan)

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar Fatih Ceylan ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari kullan?m? için özel izin gerekebilir.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [siyasal-riza-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ceylan, F., ?spir, N. ve Özpolat, A. R. (2019). Siyasal R?za Ölçe?i. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(2), 605-629.

Siyasal R?za Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 22 madde ve dört faktörden olu?maktadır:

Sorumluluk (8m)

Do?ruluk (6m)

Yetkinlik (4m)

Özgür irade (4m)

ARABPSYCHOLOGY.COM